

POSTANOWIENIE

K., dnia 17 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: S. S.O. Wojciech Vogt

Sędziowie: S.S.O. Barbara Mokras – spr.

S.S.O. Janusz Roszewski

po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2017 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we W.

z udziałem K. C., B. G., T. M. (1), K. G. i A. Ł.

o stwierdzenie nabycia spadku po T. M. (2)

w przedmiocie zażalenia (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we W.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Jarocinie

z dnia 6 września 2016 r., sygn. akt I Ns 316/15

postanawia:

1. zmienić punkt II zaskarżonego postanowienia Sądu Rejonowego w J. z dnia 6 września 2016 r., wydanego w sprawie sygn. akt I Ns 316/15 i nadać mu następujące brzmienie:

„II. kosztami postępowania obciążyć uczestniczki postępowania T. M. (1) oraz K. C. i z tego tytułu zasądzić

od uczestniczek postępowania T. M. (1) i K. C.

na rzecz wnioskodawcy (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we W. kwotę 362 zł (trzysta sześćdziesiąt dwa złote 00/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania, z tym zastrzeżeniem, że spełnienie tego świadczenia przez którąkolwiek z uczestniczek postępowania zwalnia uczestniczki postępowania z zobowiązania wobec wnioskodawcy.”,

2. zasądzić od uczestniczek postępowania T. M. (1) i K. C. na rzecz wnioskodawcy (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we W. kwotę 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego z tym zastrzeżeniem, że spełnienie tego świadczenia przez którąkolwiek z uczestniczek postępowania zwalnia uczestniczki postępowania z zobowiązania wobec wnioskodawcy.

S.S.O. Barbara Mokras S. S.O. Wojciech Vogt S.S.O. Janusz Roszewski

ygn. akt II Cz 755/16

UZASADNIENIE

W punkcie II. postanowienia z dnia 6 września 2016 r. Sąd Rejonowy w Jarocinie rozstrzygnął o kosztach postępowania o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym T. M. (2) obciążając nimi zainteresowanych w zakresie przez nich poniesionym

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, iż podstawą rozstrzygnięcia jest art. 520 § 1 k.p.c.

Zażalenie na powyższe orzeczenie, tj. w zakresie punktu II. złożył wnioskodawca domagając się jego zmiany przez zasądzenie na rzecz skarżącego solidarnie od uczestniczek postępowania T. M. (1) oraz K. C. kwoty 362 zł.

W uzasadnieniu wskazano, że z uwagi na fakt, iż wnioskodawca jest wierzycielem następcy prawnego dłużnika (spadkodawcy) to interesy wnioskodawcy i uczestniczek postępowania są sprzeczne, stąd kosztami postępowania w całości powinny zostać obciążone solidarnie spadkobierczynie dłużnika na podstawie art. 520 § 2 k.p.c.

Sąd Okręgowy, zważył co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Jak słusznie zauważono w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, co do zasady w przypadku rozstrzygnięcia o kosztach w postępowaniu nieprocesowym obowiązuje odmienna reguła niż w procesie. Zgodnie z treścią art. 520 § 1 k.p.c., każdy uczestnik postępowania ponosi koszty związane ze swym udziałem w sprawie. W rezultacie koszty połączone

z poszczególnymi czynnościami ponosi ten, kto czynności tej dokonał. Każdy uczestnik postępowania ponosi zatem koszty związane z jego działaniem lub z czynnościami sądu podjętymi w jego interesie.

Odstępstwo od tej generalnej zasady ustawodawca przewidział jednak w art. 520 § 2 k.p.c. oraz art. 520 § 3 k.p.c. Przesłankami zastosowania tej szczególnej regulacji są: różny stopień zainteresowania wynikiem postępowania lub sprzeczność interesów. Wskazać trzeba,

że o sprzeczności interesów uczestników można mówić, gdy występują w postępowaniu jako swego rodzaju przeciwnicy w zakresie rozpoznawanego żądania. Czy występuje jednak sprzeczność interesów należy indywidualnie badać okoliczności konkretnej sprawy. Zgodnie z art. 1025 § 1 k.c. Sąd stwierdza nabycie spadku przez spadkobiercę na wniosek osoby zainteresowanej, a więc mającej w tym interes prawny. Osobą zainteresowaną, która ma interes prawny w żądaniu stwierdzenia nabycia spadku jest m.in. wierzyciel spadkodawcy.

Podkreślenia wymaga, że jeżeli wnioskodawca – tak jak w niniejszej sprawie - nie jest spadkobiercą ale wierzycielem spadku, to jego interes – realizowanie swojej wierzytelności - jest sprzeczny z interesem spadkobierców, którzy jako następcy prawni dłużnika

są zobowiązani zaspokoić interes wierzyciela. Skoro dłużnik nie spełnił świadczenia wierzyciel ma prawo realizować je w drodze postępowania sądowego. Do tego natomiast konieczne jest uprzednie stwierdzenie nabycia spadku. W takiej sytuacji odpowiednio

do postępowania nieprocesowego stosuje się przepisy art. 98 k.p.c. w zakresie, w jakim określa on koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i do celowej obrony (por. Agnieszka Góra-Błaszczkowska /w/ Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego pod redakcją Henryka Doleckiego i Tadeusza Wiśniewskiego, Warszawa 2011, tom II, s. 70). Koszty poniesione przez wnioskodawcę, w tym koszty opłaty skarbowej od dokumentów urzędowych, opłaty od pełnomocnictwa oraz koszty wniosku o wskazanie następców prawnych wchodzi w skład kosztów, o których mówi art. 98 k.p.c. (por. Andrzej Daczyński, Koszty postępowania cywilnego pod red. Jacka Ignaczewskiego CH Beck Warszawa 2010 r., s. 210).

W niniejszej sprawie wyniosły one łącznie 362 zł (60 zł koszty zastępstwa procesowego, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 50 zł tytułem opłaty

od wniosku o stwierdzenie nabycia spadku, 79 zł tytułem kosztu wniosku o wskazanie następców prawnych, oraz kwota 156 zł tytułem opłat za odpisy aktów stanu cywilnego).

Z materiału dowodowego niniejszej sprawy nie wynikało aby dziedziczące uczestniczki postępowania miały jakikolwiek własny interes w stwierdzaniu nabycia spadku

po spadkodawcy skoro T. M. (2) zmarł w (...)i do tej pory nikt nie wystąpił z wnioskiem o stwierdzenie nabycia spadku.

Co więcej część podmiotów znajdujących się

w kręgu spadkobierców skutecznie odrzuciło spadek. Z drugiej strony skoro Sąd uwzględnił wniosek wierzyciela i stwierdził nabycie spadku, to przesłankowo uznał, że wykazał on swoje prawo do wystąpienia w roli wnioskodawcy, więc wykazał dostatecznie, że jest wierzycielem spadku. W tej sytuacji uzyskanie przez niego stwierdzenia nabycia spadku leży w jego interesie, gdyż jest to pierwszy i niezbędny krok do uzyskania od uczestniczek należnego jemu świadczenia. W istocie zatem interesem uczestniczek w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku było oddalenie wniosku, gdyż uwzględnienie wniosku o stwierdzenie nabycia spadku umożliwi wierzycielowi zaspokojenie jego roszczenia a zatem pozostaje

w sprzeczności z interesem spadkobierczyń. Zauważyć trzeba, że z akt sprawy nie wynika aby spełnione zostały przesłanki z art. 102 k.p.c., który może mieć zastosowanie w tego rodzaju sprawach.

Mając na uwadze powyższe rozważania zgodnie z art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. należało orzec jak w sentencji.

S.S.O. Barbara Mokras S. S.O. Wojciech Vogt S.S.O. Janusz Roszewski